

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložila studentka: Barbora Pánková

Název práce: **Německá energetická politika a obnovitelné zdroje energie – od nacionalizace k pragmatizaci?**

Oponent bakalářské práce: JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle): Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou obnovitelných zdrojů v SRN v dlouhodobém horizontu let 1990-2010, zejména pokud jde o preferenci obnovitelných zdrojů energie v německém energetickém mixu. Autorka si vytkla jako základní cíl práce porovnání přístupu k energetice v komparativním pohledu s vybranými státy jižní Ameriky (Venezuela, Brazílie) na půdorysu jejich přístupu k energetice. Autorka se domnívá, že je možné srovnávat politické přístupy k energetické politice napříč kontinenty, stupněm rozvinutosti národního hospodářství, a to bez ohledu na politický a ústavní vývoj těchto zemí. Nejsem přesvědčen o tom, že je možné dosáhnout užitečného srovnání v takto specifické oblasti, jakým bezesporu je zajištění energetické bezpečnosti. Bakalářská práce sama o sobě, odmyslí-li chybný teoretický základ a výchozí metodologickou ideu, dobrým sumářem informací o vývoji OZE v Německu a zejména i kritickou analýzou obnovitelných zdrojů z hlediska jejich ekonomické náročnosti a výhod v dlouhodobé perspektivě.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Pokud jde o náročnost zpracovaného tématu, tak téma energetické politiky a bezpečnosti je velmi aktuální a ukazuje se, že v poslední době je dosti často předmětem různých typů kvalifikačních prací.

Pokud jde o tvůrčí přístup, pak musím kriticky poznamenat, že autor byla při vymezení metodologického základu tvůrčí až příliš. Autorčinou vstupní tezí je myšlenka převzatá z článku ze sborníku týkajícího se energetické politiky, ve kterém autorka tohoto článku vyslovuje tezi, že státy se v energetické politice chovají buď pragmaticky (volně řečeno liberálně) nebo nacionalně (volně řečeno ideologicky či ochranářsky), jako příklad je v tomto článku zmíněna Venezuela a Brazílie, které podle autorky stojí na dvou pólech pomyslné linie. Venezuela vyvlastňuje a znárodňuje přírodní energetické zdroje, Brazílie naopak zavádí systém racionálního nakládání s energetickými zdroji. Jsem hluboce přesvědčen, že není možné srovnávat venezuelský přístup k energetickým zdrojům a dovozovat, že tento přístup je nacionalizační či ideologický a brazilský naopak inspirativní, protože žádné modely pragmatického nebo nacionalního přístupu v energetické politice prostě neexistují. Jako příklad může sloužit i sama Česká republika, která podporuje OZE, neboť si je vědoma nezbytnosti ochrany životního prostředí na jedné straně, ale i nutnosti kontroly nad energetickými zdroji, kdy podle platné právní úpravy je ČR jediným a výhradním vlastníkem nerostného bohatství nacházejícího se na území ČR a poskytuje licence k jeho těžbě na straně druhé. Je snad toto příklad ideologického přístupu, pokud si stát drží kontrolu nad energetickými zdroji? Je snad ČR inspirována venezuelským

zdrojem? Nikoliv. Je vedena pouze snahou zajistit vlastnímu průmyslu, na němž je postaven z velké části zahraniční obchod, konkurenceschopnost ve světovém obchodě. Důvody kontroly nad přírodním bohatstvím a energetickými zdroji jsou tudíž ryze utilitární. Není na světě státu, který by vlastní průmysl či energeticky náročné služby učinil nekonkurenceschopnými jenom proto, aby mohl být klasifikován jako dostatečně liberální.

Autorka měla zvolit zcela jiný metodologický přístup než kusé vytržení myšlenek z jednoho článku a jejich aplikaci na německý přístup k obnovitelným zdrojům. Jedná se de facto o aplikaci neaplikovatelného. Autorka nedostatečně zohledňuje skutečnost, že státy přizpůsobují svou energetickou politiku svému hospodářství, zahraničnímu obchodu, hospodářskému růstu, geografické poloze a někdy i aktuální politické situaci. Navíc v různých státech světa je různě pojímáno vlastnické právo, existuje žádná univerzální definice vlastnictví, zejména tam kde lze hovořit o veřejném vlastnictví.

Bakalářská práce je napsána zručným způsobem a samotná idea pragmatismu nebo nacionalismu v energetice je do ní autorkou poněkud násilně „tlačena“, byť z textu práce jasně vyplývá, že autorka si jako metodu pro svou práci zvolila deskriptivní popis vývoje podpor OZE od počátku 90. let 20. století do současnosti.

Jak jsem již konstatoval, bakalářská práce je napsána odpovídající formou, dobrým jazykem a navíc se mi na práci líbí autorčiny vlastní názory, které jsou přesné a podloženy jasnými čísly, fakty a údaji. Rušivě působí pouze dovětky, zda tento vývoj je pragmatický nebo nacionální a pokus zařadit kusý fakt do správné „škatulky“, do které ovšem zařadit nelze. Velmi zdařilý je v bakalářské práci závěr, který je skutečně konkluzí a zamyšlením se nad vývojem a perspektivou obnovitelných zdrojů v dlouhodobém horizontu. Jak dlouho jsou odběratelé ochotni ještě nést v cenách energií náklady na OZE, když samotný dovoz energie je ekonomicky výhodnější a energetické dodávky mnohem stabilnější?

Práce má logickou strukturu, jakož i zařazené přílohy mají vypovídající hodnotu a jsou na místě.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové stránce mohu konstatovat, že práce je napsána čtivým způsobem, v logicky členěných větách. Práce je přehledná. V práci se vyskytuje minimum pravopisných nebo stylistických chyb.

Pokud jde o práci s prameny, pak většina pramenů je z internetu, což samo o sobě nevádí, ale osobně bych uvítal, kdyby autorka necitovala celé kódy internetových stránek, které zabírají v mnoha případech několik řádků v poznámce pod čarou. Po mém soudu by postačovalo, kdyby autorka uvedla název stránky, citaci a identifikaci, kdy došlo k náhledu. Způsob této citace působí v předložené práci rušivě. Pokud jde o formální náležitosti bakalářské práce, pak nemám výhrad.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Předložená bakalářská práce je celkem zdařilá, autorka má na téma obnovitelných zdrojů vlastní názor podložený ekonomickou analýzou, což považuji za klad. Odvaha ke kritice založené na exaktních faktech a nikoliv domněnkách je cenná. Výhrada ke zvolené metodologii – viz výše.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Navrhuji, aby se autorka zamyslela a v rámci ústní obhajoby uvedla, zda lze považovat jadernou energii na obnovitelný zdroj, popř. zda lze jadernou energii označit za ekologický energetický zdroj?
- 2) Proč se snižování oxidu uhličitého měří k období roku 1990 a nikoliv třeba k roku 2000 nebo meziročně? Toto má svůj racionální důvod jak ekonomický, tak i politický, uveďte proč.
- 3) Mají obnovitelné zdroje potenciál nahradit uhlí v teplárenství? Má SRN plán jak při zvyšujícím se podílu OZE nahradit uhlí při výrobě tepla? Lze z větrné nebo vodní energie vyrobit teplo?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Předloženou bakalářskou práci Barbory Pánkové **Německá energetická politika a obnovitelné zdroje energie – od nacionalizace k pragmatizaci?** hodnotím, i přes výše uvedený metodologický lapsus, jako **velmi dobrou** a doporučuji ji k obhajobě.

Datum: 10. červen 2013

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.